

Príliš vzácny odpad

Čo pre nás znamená slovo odpad? Niečo neupotrebitelné, bezcenné. Je tomu naozaj tak? Vo februári sme v našej škole začali aktívne so zberom batérií a venovali sa najmä téme elektroodpadu.

Elektroodpad určite nie je niečo bezcenné. Zvlášť moderná výpočtová technika, ako sú počítače a smartfóny, je totiž niečo, čo môžeme smelo nazývať skrytým pokladom. Nejde však iba o to, ako nám tieto zariadenia zásadne uľahčujú život. Väčšina z nás si pojem poklad vo svojich predstavách spája napríklad s truhlicou plnou zlata skrytou niekde na odľahlom mieste. Niečo také sú aj naše smartfóny, tie sa však neskrývajú zakopané niekde na opustenom ostrove, ale v našich vreckách a zásuvkách. Každé elektrické zariadenie vrátane smartfónov potrebuje pre svoju činnosť rôzne kovy, vrátane tých vzácných.

Prváci a druháci rozoberali témy, ako sa dá šetriť elektrická energia, ale aj samotné spotrebiče tak, aby nám slúžili čo najdlhšie. Pozreli si obrázky, ako ľudia kedysi prali, žehlili, mleli mak, miesili cesto a pod. Počas rozhovoru mali pripravené staršie predmety - žehličku, mlynček na mak a mlynček na cestoviny. O týchto predmetoch sa porozprávali, mleli mak na mixéri aj na mlynčeku. Deti porovnávali a vyhodnotili, že s el. energiou je všetko ľahšie, jednoduchšie a rýchlejšie. Zároveň samé povedali, že si ju (elektriku) musíme šetriť, aby sme mali dlho ľahšiu prácu. Potom nakreslili vlastné značky - upozornenie, aby sme šetrili el. energiou. a nalepili ich po triede aj doma. Na VYV maľovali pomôcky pri práci v minulosti a dnes. Taktiež hľadali riešenia nasledovných situácií: Chcem sa okúpať, ale nejde teplá voda. Chcem si prečítať pred spánkom knižku, ale nejde svetlo. Som hladný, ale nemám si kde zohriať jedlo, lebo nejde mikrovlnka.

Tretiaci a štvrtáci čítali Rozprávku o debničke plnej telefónov. Žiaci priradzovali príbehy telefónov k telefónom na obrázku. Ich úlohou bolo, aby na čistý list papiera nakreslili mobilný telefón, ktorý je podľa ich predstáv. Navrhovali jeho veľkosť a farbu a stručne popísali, čo by mal ich telefón „vedieť“ alebo spíňať. Na záver mali tento svoj ideálny telefón porovnať so svojim súčasným.

Žiaci predstavovali svoj ideálny telefón ostatným spolužiakom. O návrhu telefónu diskutovala celá trieda. Aké majú nové funkcie prínos, či sú nevyhnutné, či sú praktické a najmä či stoja za to, aby si kvôli tomu kúpili nový telefón. Žiaci sa zamýšľali nad konzumným životným štýlom: Čo nám prináša? Aké sú dôsledky na svet okolo nás? Je možné neutržateľnú spotrebu zastaviť? Potrebujeme nové veci ak nám tie staré ešte slúžia?